

Tremtinys

LIETUVOS POLITINIŲ KALINIŲ IR TREMTINIŲ SĄJUNGOS SAVAITRASTIS
2009 m. gruodžio 25 d.

Eina nuo 1988 m.
spalio 28 d.

Nr. 48 (878)

Linksmu šv. Kalėdu ir laimingu Naujujų metų!

Brangūs „Tremtinio“ skaitytojai,
mieli buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai,
Šventy Kalėdų naktį įsileiskite į savo širdį svajonę, kad nu-
skaidrintu kasdienybę, ištrintu iš atminties skriaudas ir ne-
gandas. Tegu Betliejaus Žvaigždė apšviečia Jūsų namus, su-
teikia šilumos ir ramybės Jums ir Jūsų artimiesiems.

Linksmu Šv. Kalėdu ir laimingu Naujujų metų!

LPKTS pirmininkas Antanas LUKŠA,
LPKTS valdyba,
„Tremtinio“ redakcija

Likimo sesės, likimo broliai!

Turiu greta savęs vieną jūsiškę iš Baikalo, tad jaučiu, kad galu taip kreiptis. Galų gale, tai visos Lietuvos likimas, už-
griuvęs mūsų kraštą prieš 70 metų. Kaip minėsime?

Šiandien, kai rašau žodį Jums, yra Kūčių, šv. Kalėdų išvakarės ir artėja Naujieji 2010-ieji. Pasijuskime visi susirinkę prie šeimų stalų ir nusiteikę paremti kits kitą, atlaikyti sunkumus.

Tepadeda mums tarpusavio ir Tėvynės meilė.

Nuoširdžiai –

Vytautas LANDSBERGIS

Mielus „Tremtinio“ skaitytojus sveikindama šia džiugia proga noriu palinkėti, kad susitikimas su Dieviškuoju Kūdikiu dovanotų jums viltį, pašalinktų rūpesčius, širdis pripildytų džiaugsmo ir ramybės. Telydi Jus išmintis, aplinkinių para-
ma ir santarvė, puiki sveikata visus ateinančius metus. Nebūkime abejingi savo artimųjų patirtai kančiai, mūsų krašto tremties ir rezistencijos istorinei atminčiai, savo tėvynės ateiciai!

Gražių Jums švenčių!

Nuoširdžiai –

Vincē Vaidevutė MARGEVIČIENĖ,
LR Seimo narė, TS-LKD PKT frakcijos pirmininkė

Stanislovas ABROMAVIČIUS

Pries sesiasdesimt

metu...

Didžiosios Kovos apygardos partizanų vadų žūties 60-mečiui paminėti

1949 m. gruodžio 30 d. bunei-
kyje, įrengtame ūkininko Prano Vagonio sodybos ūki-
niame pastate, Juodkiškių k., Pabaiko valsč., žuvo penki Didžiosios Kovos apygardos (DKA) partizanų vadai:
DKA vadas Alfonsas Morkūnas-Plienės, jo pavaduotojas Vladas Ališauskas-Puškinas, kuopos vadas Bronius Medelkėnas-Krienas, rinktinės vadas Pranas Grigas-Geniušas ir būriovadas Bronius Dūda-Narutis. Deja, ateitis parodys, kad tai buvo viena iš skaudžiausių netekčių apygardos istorijoje: likę partizanai norėjo atgaivinti apygardos struktūrą, vesti organizuotą pasipriešinimą, tačiau nesisekė.

Alfonso Morkūno-Plienės duktė Elvida Čaplikiėnė sa-
ko, kad šiandien nereikėtų kažkurį išskirti iš žuvusių.
Visi jie atliko pareigą Tėvynei, buvo vieningi, kovingi ir drą-
sūs. Partizanus rėmė šimtai
šeimų – pažystami, giminai-

čiai ar šiaip patriotiškai nusi-
teikę ūkininkai. Tarp jų buvo ir Morkūnai iš Juodžiūnų k., tolimes Alfonsas giminės. Šioje šeimoje augo keturios dukterys: Bronė, Liuda, Marytė ir Elena, bei sūnus Alfonsas. 1935–1941 m. A. Morkūnui su-
šeima gyvenant Kaune, Bronė Morkūnaitė buvo jo vaikų auklė. 1944 m. Morkūnai savo so-
dyboje Juodžiūnuose leidopartizanams įsirengti bunkerį, kiek išgalėdam iems padėjo. Vėliau dėl to šeima buvo ištremta, Liuda žuvo Sibire, kiti sugrįžo. Plieno pusbroliai Rapolas, Juozas Morkūnai, jų se-
suo Jadviga taip pat rėmė partizanus, už tai buvo išvežti, osu-
grįžusiems po tremties Lietu-
voje gyventi neleido. Šiandien sunku suskaiciuoti visus, padé-
jusius partizanams, juos slėpu-
sius savo sodybų bunkeriuose, rėmusius maistu ar pinigais, bu-
vusius ryšininkais. Būtina nu-
lenkti galvą ir prieš juos.

(keliamas į 4 psl.)

Jėzaus Kristaus gimimo šventė ne tik atneša skaidraus džiaugsmo, bet ir suteikia galimybę apmąstyti svarbiausius gyvenimo klausimus.

Arkivyskupas Sigitas Tamkevičius yra mokęs mus: „Šalia Kristaus gali stovėti tik tas, kuris negarbia stabą, yra solidarus su silpnais žmonėmis ir pasauli keisti pradeda nuo savęs.“ Įsiklausyda mi į šiuos Ganytojo žodžius, gyvendami visų mūsų kančią kaina iškovotoje laisvoje Tėvynėje, pateisinkime tikėjimą dėl Lietuvos ateities kasdieniais darbais, meile vieni kitiems, pa-
siryžimu išlaikyti Laisvės kovą dalyvių mums perduotą Laisvės idealą.

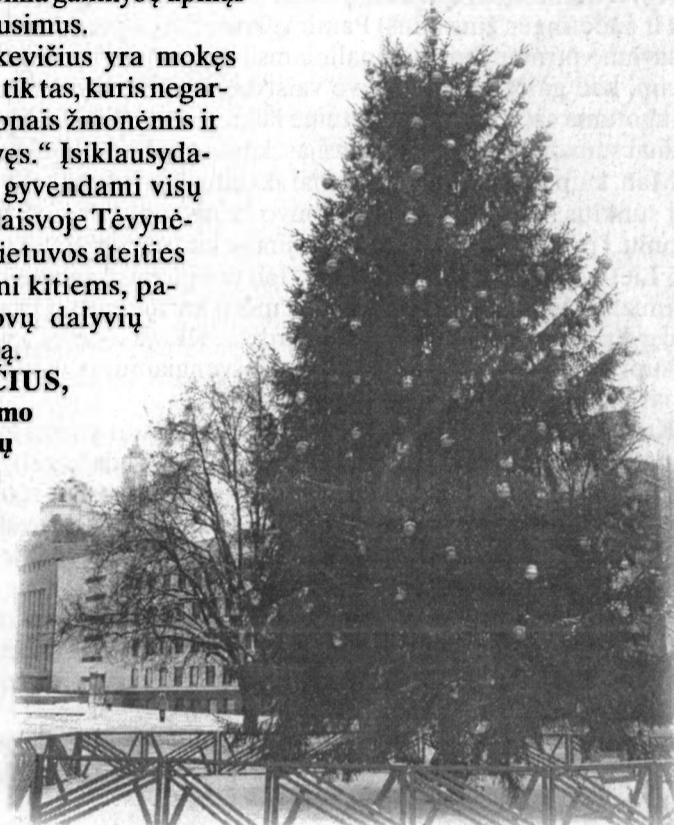
Prof. Arimantas DUMČIUS,
LR Seimo Pasipriešinimo
okupaciniams režimams dalyvių
ir nuo okupacijų nukentėjusių
asmenų teisių ir reikalų
komisijos pirmininkas

Mieli bendraminčiai,
Tesuteikia Jums daug dva-
sinės ramybės ir paguodos
Kūdikėlis Jėzus per šv. Kalė-
das, Naujieji 2010-ieji metai
teatneša geros sveikatos, švie-
sesnių dienų Jums ir mūsų
Tautai.

Lietuvos laisvės kovos
sajūdžio taryba
Šv. Kalėdų ir artėjančių

Naujujų 2010-ųjų metų pro-
ga sveikiname visus Tauro
apygardos, Lietuvos laisvės
kovos sajūdžio dalyvius linké-
dami ištvermės, geros sveikato-
s ir neblėstančios šviesesnių
dienų vilties.

LLKS Tauro apygardos
taryba

Brangieji,
Gražiausią metų švenčių – šv. Kalėdų ir Naujujų metų –
proga sveikinu buvusius partizanus, jų ryšininkus, rėmėjus,
politinius kalinius, tremtinius, visus, kurie nestokojo ryžto
ir drąsos ginti savo Tėvynę, brangių Lietuvą.

Jūs atlaikėte visus sunkumus ir negandas, nes Tėvynė Lie-
tuva Jums buvo kaip vilties, šviesos, meilės švyturys, į kuri
nepailstamai ėjote... Te niekad to švyturio šviesa neblesta,
lai ateinantys metai dovanota prasmingus darbus, lai pildosi
viltys ir svajonės, telydi Jus laimė ir gera sveikata!

Pagarbiai ir nuoširdžiai –
Auksutė RAMANAUSKAITĖ-SKOKAUSKIENĖ,
LR Seimo narė

„Tremtinui“ – „Metu plunksnos 2009“ apdovanojimas

LPKTS pirmininkas Antanas Lukša, LPKTS valdybos pirmininkė Jūratė Marcinkevičienė ir „Tremtinio“ redakcijos kolektyvas

Pugačiauskui už išsamius re-
portažus apie Lietuvos karius,
geranorišką dalinimąsi patirtimi
bei nuolatinį žiniasklaidos ir ka-
riuomenės dialogo palaikymą.
Taip pat – savaitraščio

„Veidas“ apžvalgininkui Aud-
riui Bačiliui už ilgametį ir nuo-
seklų karinės tematikos gvilde-
nimą bei procesų krašto apsaugos sistemoje analizę.
(keliamas į 3 psl.)

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų metų!

Mielieji,

Ir vėl gyvename šv. Kalėdų ir Naujųjų laukimo nuotaikomis. Palydime besibaigiančius metus. Sumuojamė atliktus darbus. Galvojame apie ateitį...

Išgyvenome labai sudėtingą laiką. Teko daryti nepopularius ir sudėtingus žingsnius. Pamiršė kovą dėl populiarumo, atidavėme pirmenybę nacionaliniams interesams. To reikėjo tam, kad galėtume likti savo valstybės šeimininkais, kad išsaugotume savo litą, kad galėtume laiku mokėti (liūdnai, kad laikinai sumažėjusias) algas, pensijas, kitas socialines išmokas.

Man, kaip premjerui, buvo labai skaudu daryti nepakeliai mai sunkius sprendimus, kurie buvo skausmingi daugeliui žmonių. Iš priekėj vedė tik tvirtas žinojimas, kad néra kitų vaistų nuo Lietuvos užgriuvusių negandų. Jau yra pirmieji santūrūs optimizmo ženklai, liudijantys, kad mūsų kartūs vaistai pradėjo gydyti sergančią Lietuvą. Nuoširdžiai dėkoju visiems, kurie suprato tų skaudžių sprendimų neišvengiamumą ir solidariai dalinosi sunkia attakomybės našta.

Kartu guodžia mintis, kad Lietuvos žmonės, ir ypač Jūs, brangūs buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai, visada sugebėjote garbingai išgyventi sudėtingiausius savo šalies istorijos vingius. Iš visos širdies linkiu mums ir ši kartą išverti. Ne veluti esame garbinga kovingosios Vyties gentis, atlaikiusi ne vieną skaudų išmėginimą.

Išlydėjė Lietuvos vardo minėjimo Tūkstantmečio metus, įžengsime į Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 20-mečio jubiliejų. Kai iš tų 20 metų perspektyvos atsigrežti atgal, vis geriau suprant, iš kokj stebuklą tuomet visi pakilome.

Šiandien tarsi paprasta reziumuoti – tai buvo bendras mūsų Laisvės kelias, tai buvo kelias, atvedęs mus į Nepriklausomą Lietuvą.

Tiesa, dabar per krizės negandas ir rūpesčius toji mūsų siekių vienybė gal kiek išblėso, tikėjimas taip pat sumenko, vilties bei meilės apraiškų tarsi mažiau... Tačiau juk tebesame tame Kelyje iki šių dienų. Tebesame LIETUVA.

Kalėdos – vilties metas, oviltis mums neleidžia abejoti, kad krizės skausmai liks praeityje, ir pradės šviesę ne tik dienos, bet ir žmonių veidai.

Šventiniu metu susirinkę savo namuose, šeimos, draugų, giminių būryje, belauždami kalėdaitį ir žiūrėdami atvirai į akis palankékime vieni kitiems stiprybės, tos įkvėpiančios Vilties, visa nugalinčio Tikėjimo ir nesavanaudiškos Meilės artimui.

Ramaus Kūčių vakaro, linksmų šv. Kalėdų, gerų ateinančių Naujųjų metų.

Su gilia pagarba –

**Andrius KUBILIUS,
TS-LKD pirmininkas**

* * *

Mieli bendro likimo sesės ir broliai,

Tylų Kūčių vakarą prisiminkime vieni kitus, pabūkime su ilgesiu savu, tik kiekvienam mūsų likimo dovanotu... Koks gražus ir prasmingas tas šv. Kalėdų laukimas dalinant gerumu, meile ir duona, atleidžiant skriaudą, užbaigiant darbus ir naujus apmąstant, kad metų kaita ir saulės grąžą tiesių mums kelią siekti ir eiti, prisiglausti kas dieną prie prasmingų darbų ir žodžių gaivumo, atsigerti jų nektaro, atsirekti jų gerumo. Šviesią ir džiugią šv. Kalėdų, sveikatos 2010-aisiais Jums linki –

LPKTS Telšių filialo taryba

* * *

Šv. Kalėdų ir Naujųjų metų proga Lietuvos buvusius politinius kalinius ir tremtinius sveikina Latvijos lietuvių politinių kalinių ir tremtinų draugija.

Sveikatos, sékmės gyvenime!

**Juozas KRUŽIKAS,
Latvijos lietuvių politinių kalinių ir tremtinų draugijos valdybos pirmininkas**

* * *

Šv. Kalėdų ir Naujųjų metų proga nuoširdžiai sveikiname buvusius politinius kalinius ir tremtinius, mūsų muziejaus bičiulius ir visus bendraminčius.

Linkime stiprios sveikatos, kalėdinio džiaugsmo, kviečiame visados būti kartu.

Kauno Rezistencijos ir tremties muziejus

Šv. Kalėdų sulaukus

Ilgus amžius žmonija laukė pažadėtojo Atpirkėjo. Apie tai liudija Šventasis Raštas ir senovės tautų literatūra.

Žydų tautos pranašas Izajas maldavo: „Rasokite dangūs iš aukštybių ir debesys išlykite teisumą. Žemė teprasi-veria, tedygsta išganymas“ (Iz.45.8).

Ir aną atmintiną naktį virš Betliejaus angelai giedojo: „Garbė Dievui aukštybėse, o žemėje ramybė geros valios žmonėms“ (Lk. 2,14).

Tai buvo mūsų krikščioniškosios eros pradžia ir atėjės Išganytojas apreiškė, kad Dievas mus myli. O kiekvienam žmogui reikia meilės kaip saulės, oro, vandens ir duonos.

Bet po Kristaus gimimo Bažnyčia ir Krikščionybė nevienuodai išgyveno šimtmecius. Gyveno palaimintus tai-

kos laikus ir prievertą bei persekiojimus. Ypač žiaurus buvo komunizmo puolimas prieš Bažnyčią, įvairių religijų tikinčiuosius ir daugelį taučių. Labai taikliai – Blogio imperija – šią kruviną prievertą pavadino Prezidentas R. Reiganas. Sovietų istorikas Medvedevas savo laiku per laikraštį „Pravda“ tvirtino, kad vien sovietiniuose lajeriuose buvo nužudyta 45 milijonai žmonių. A. Solženycinas nurodo, kad Sovietų sajungoje nužudyta 62 milijonai. Pasaulio spauda tvirtina, kad iš viso buvo nužudyta 130 milijonų žmonių, kurie turėjo teisę gyventi, džiaugtis ir būti laimingi.

Ukrainoje „Holodomoras“ – badmetis, komunistinės sistemos sukurtas sąmoningai, nužudė 10 milijonų. Žmonijos istorija nežino pa-

našaus kruvino sunaikinimo.

Ir mes, lietuviai, dar neatgavome tikros laisvės. Vagystės, korupciją, narkomaniją – labai dažnai lietuvių kalboje vartoja mižodžiai. Šias negandas nustelbia įvairios nelaimės, kaip antai kiaulių fizinis ir dvasinis gripas. Jei mes ir toliau miegosime, Lietuva žus nuo šios baisios epidemijos.

Apie šias nelaimės kalbama jau dvidešimt metų, bet iš esmės niekas nepasikeitė. Politologai tvirtina, kad „LTSR“ jau nebe metafora, bet mūsų dienų tikrovė (V. Neste). Opozicija rašo scenarijų perversmui („Lietuvos žinios“, 2009-11-27). Vilniuje nusikaltėliai ruošiasi atgaivinti monstrą Hugghenheimo muziejų, kainuojantį apie 260 milijonų.

(keliamą į 6 psl.)

Dešimtasis Šv. Cecilijos chorų festivalis

Lapkričio 29-ąjį Kuršėnuose, Šv. Jono Krikštytojo bažnyčioje, vyko dešimtasis chorų festivalis, skirtas Šv. Cecilijos, chorų globėjos, garbei.

Tai tradicinės buvusių politinių kalinių ir tremtinų chorų renginys. Siemet į jubiliejinę šventę atvyko chorai iš LPKTS Mažeikių, Telšių, Jonavos, Plungės filialų, pagrindinis festivalio šventinis akcentas teko Kuršėnų chorui „Tremties varpai“. Tuo pasirūpino LPKTS Kuršėnų filialo pirmininkė Aniceta Grikšienė ir choro vadovė Jovita Bražukienė.

Sventė prasidėjo šv. Mišiomis, kurias aukojo parapijos klebonas Saulius Paliūnas. Dvasininko pastangomis choristai ir svečiai buvo svetingai priimti į apšildytą bažnyčią, o pamokomi žodžiai apie buvusių tremtinų ir politinių kalinių patirtas kančias, negandas ir ilgesi netekus Tėvynės,

sušildė pagyvenusiu žmonių ir jaunimo širdis.

Ispūdingai bažnyčios skliautais skambėjo popularios tremtinų dainos: „Tremtinų rauda“, „Mano tautai“, „Pilėnų lopšinė“, „Tėvynė dainų ir artojų“. Choristams akompanavo instrumentinis ansamblis „Intro ir Neto“, vadovaujamas Nerilės ir Alvaido Bernotų. LPKTS Kuršėnų filialo choras „Tremties varpai“ festivalio svečius pradžiugino nauja daina „Ledolėlios“: „O sugrižę lelijos dar žydi, nes jas šildo laisva Lietuva“, – skambėjo prasminios eilės ir skambi muzika.

Renginio svečias – operos solistas Liudas Mikalauskas festivaliu suteikė daug žavingų akimirkų, ypač jo atliekama „Dievo dovana“, pritariant jungtiniam chorui skambėjo iškilai, ir ne vienas nubraukė ašarą. Meninė programą pildė šaulių berniukų choras

„Dagilėlis“, keletą dainų jaujė dainorėliai atliko kartu su Liudu Mikalauskui.

Iškilmanga vakaronė vyko Kuršėnų kultūros centre. Ją pradėjo parapijos klebonas Saulius Paliūnas. Kalbėjė renginio dalyviai ir svečiai dėkojo choro vadovei Jovitai Bražukienei, Kultūros centro direktoriui Sinkevičiui, LPKTS Kuršėnų filialo pirmininkei Anicelei Grikšienei, chorų vadovams, padovanojusiems naują choro „Tremtinų rauda“ garso plokštelynę.

Sventėje dalyvavo Seimo narė Vincė Vaidevutė Margevičienė, Raseinių savivaldybės atstovai Antanas ir Danutė Vizbarai, Kuršėnų miestielio bendruomenės nariai.

Sventė baigėsi ne kartą skambėjusiais žodžiais: „Padovanokime vieni kitiems šventinę dovaną, – gerą žodį, pasakyta iš širdies.“

Eugenija DRAGŪNIENĖ

LPKTS valdybos ir tarybos posėdžiai

Gruodžio 19 d. Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos salėje įvyko LPKTS valdybos ir tarybos posėdžiai.

Valdybos posėdyje buvo aptartas pasiruošimas kitais metais įvyksiančiam LPKTS XVII ataskaitiniam rinkiminiui suvažiavimui. LPKTS atsakingoji sekretorė Ona Tamošaitienė priminė, kad kandidatų sąrašai turi būti pateikti iki kovo 26 d.

Posėdyje aptarti finansų komiteto siūlymai. Valdyba pritarė skirti dalinę finansinę paramą Prienų filialo rengiamai konferencijai „Laisvės kovotojams atminti“ ir Kėdainių filialui – Labūnavos bokšto stogo remontui. Taip pat nuspresta šių metų ketvirtajį ketvirtą Kauno filialą atleisti nuo nario mokesčio dailes mokejimo.

Kitais metais numatomi LPKTS renginiai: Neprikalėsomybės atkūrimo 20-metis, pirmosios sovietų okupacijos 70-metis, žygiai partizanų takais, birželio 12 d. Telšiuose – dainų ir poezijos šventė „Leistik į Tėvynę“, rugpjūčio 7 d. Ariogaloje – 20-asis buvusių politinių kalinių, tremtinių ir Laisvės kovotojų sąskrydis. Aptardamas LPKTS 2010 metų veiklos programą dr. Povilas Jakučionis pasiūlė paminėti Tribunolo komunizmo nuiskaltimams 10-metį.

LPKTS valdybos pirmininkė Jūratė Marcinkevičienė informavo, kad Mokesčių inspekcija jau pervedė gyventojų skirtą 2 proc. paramą Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungai.

* * *

Susirinkusiuosius į LPKTS tarybos posėdį sąjungos pirmininkas Antanas Lukša paseikino artėjančių švenčių proga. Sugiedotas Lietuvos himnas, tylos minute pagerbtai išėjusieji Amžinybėn.

Posėdyje dalyvavęs socialinių reikalų ir darbo ministras Donatas Jankauskas padėkojo LPKTS pirmininkui už supratimą ir palaiymą bei palinkėjo, kad ateinantys metai nebūtų sunkesni. Jis atsakė į dr. Povilo Jakučionio parengtus klausimus, priminė, kad jau sausį žmonės gaus sužintas pensijas. D. Jankauskas teigė, kad priėmus „Sodros“ ir valstybės biudžetą, į Lietuvą bus žiūrima kaip į sugebaničią spręsti sudėtingas problemas valstybę.

Seimo nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas Seimo narys dr. A. Anušauskas kalbėdamas apie naują K. Prunskienės partiją teigė, kad krizės sąlygomis suaktyvėja prieš valstybę veikiančios jėgos. A. Anušauskas informavo, kad liust-

racijos įstatymas bus svarstomas Seime pratęstoje rudens sesijoje.

Taip pat posėdyje kalbėjo: Seimo narė, TS-LKD PKTF pirmininkė Vincė Vaidevutė Margevičienė, Seimo narys prof. Arimantas Dumčius, LLKS Prezidiumo pirmininkas Jonas Čeponis, Kauno apskritys viršininkės pavadutojas Mindaugas Balašaitis.

LPKTS pirmininkas Antanas Lukša aktyviam Varėnos filialo nariui Vytautui Melešiui įteikė 1-ojo laipsnio žymenį „Už nuopelnus Lietuvai“. Šiaulių filialo nariui Eduardui Manovui padėkojo už surengtą foto parodą. Kauno rezistencijos ir tremties muziejaus darbuotojai Onutei Valevičienei įteikė padėką už ilgametį pasiaukoja darbą. Pagerbė Šilalės savivaldybės vicemerę Verę Macienę. Pasveikino šių metų jubiliatus.

LPKTS valdybos pirmininkė Jūratė Marcinkevičienė pristatė pasikeitusius filialų pirmininkus: Kauno filialo – Juozą Savicką, Kėdainių – Reginą Kuzmienę, Kupiškio – Stanislavą Kazilionienę, Marijampolės – Večiaslavą Agurki, Palangos – Juozą Zuberną, Rokiškio – Petrą Šalčių, Telšių – Reginą Valeriją Chmieliauskienę, Vilkišios – Genovaitę Lelešienę.

LPKTS tarybos pirmininkas Edvardas Strončikas susirinkusiuosius supažindino su artejančio LPKTS XVII ataskaitinio rinkiminio suvažiavimo darbotvarke, aptarė LPKTS 2010 m. veiklos ir leidybos planą.

Posėdyje buvo priimti pareiškimai: „Dėl naujos K. Prunskienės partijos įkūrimo“ ir „Dėl neadekvacių teismo sankcijų prieš Liustracijos komisijos pirmininką“ (spausdiname atskirai).

Raseinių savivaldybės tarybos narys Antanas Vizbaras pasidžiaugė, kad Raseinių „Žemaičių“ gimnazijai su teiktas Prezidento Jono Žemaičio vardas ir LPKTS pirmininkui Antanui Lukšai įteikė įrėmiant Raseinių savivaldybės tarybos sprendimą.

Panėvėžietis Raimundas Pankevičius iškėlė klausimą dėl žydų įžeidinėjamos Lietuvos. Jis siūlė reagoti ir priimti rezoliuciją dėl žydų teiginio, kad Stalinas, laimėjęs Antrąjį pasaulinį karą, neturi būti teismiamas.

Druskininkų tremties ir rezistencijos vadovas Gintautas Kazlauskas teigė nusivylęs ir dabartinės valdžios abejingumui tremties ir rezistencijos muziejams. Muziejų klausimą papraše įtraukti į valdybos posėdžio darbotvarę.

„Tremtinio“ inf.

Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos tarybos pareiškimai

Dėl naujos K. Prunskienės partijos įkūrimo

M. Stakvilevičiaus socialistų, Darbo bei Tvarkos ir teisingumo partijų palankumo. Kremliai reikia konkretų veiksmų. Manytina, kad būtent su šiomis partijomis K. Prunskienė bandys lipdyti veiksmingą prorusišką aljansą, galimai sukelsiant trelių pavojų Lietuvos Respublikos konstitucinei santvarkai ir valstybės orientacijai į Vakarų demokratijos vertėbes.

Apie rimtus ketinimus byloja gausus aukštų Rusijos politikų desantas į K. Prunskienės partijos įkurtuvės, pradedant Dūmos pirmininko B. Gryzlovo sveikinimu ir baigiant Dūmos Tarptautinių reikalų komitetu pirmininko netaktiškais pasisakymais.

Steigiamajame suvažiavime šis politikas elgesi ne kaip svečias, bet kaip šeimininkas – „vyresnysis brolis“. Kritikavo tradicines Lietuvos partijas, valstybės vidaus ir užsienio politiką, pamokslaudamas peržengė ne tik diplomatių etikos, bet ir paprasčiausio padoromo ribas. Jis gal pamir-

šo, kad tos pačios K. Prunskienės deleguotas užsienio reikalų ministras P. Vaitiekūnas dvejus metus buvo visai nutraukęs kontaktus su Rusija?

Kreipiamės į Lietuvos Respublikos Prezidentę, Seimą ir Vyriausybę, norėdami atkreipti dėmesį į besiklostančią demokratijai ir valstybingumui pavojingą politinę situaciją ir tikėdamiesi adekvacių veiksmų.

Prašome teisingumo ministrą neregistravoti naujos K. Prunskienės steigiamos partijos „Lietuvos liaudies sąjunga“ dėl galimo neskaidraus veikimo renkant steigėjų parašus ir prieštaravimų Konstitucijai.

Tikimės, kad dauguma vi-

suomenės atmes tautą žemėnancius K. Prunskienės ryšius su Kremliumi.

Mums „prie rusu“ buvo tik kalėjimai, lageriai, tremtis, pažeminimai ir diskriminacija vi-

sose gyvenimo srityse, todėl protestuojam prieš partijos,

kuri žada gyvenimą „kaip prie rusu“, steigimą.

Dėl neadekvacių teismo sankcijų prieš Liustracijos komisijos pirmininką

bavius su KGB, kaip tik nagrinėja Liustracijos komisija.

Gyvename teisinėje valstybėje ir kiekvienas pilietis Lietuvoje gali kreiptis į teismą su privačiu kaltinimu. Tačiau priešvalstybines funkcijas vykdančios Liustracijos komisijos pirmininką buvo imtasi neadekvacių griežtų sankcijų. A. Urmonas nėra pakelė plėšikas ar smulkus vagišius, ketinantis slėptis ar slapstyti savo turtą. Jis yra habilituotas teisės mokslų daktaras, ilgametis aukštosios mokyklos dėstytojas, atsakingas ir garbingas pareigas einantis Lietuvos Respublikos pilietis.

Tokia neadekvati Vilniaus miesto 2 apylinkės teismo nutartis traktuotina, kaip galinti daryti psichologinį poveikią Liustracijos komisijos vadovui ir galinti stabdyti ar net žlugdyti Liustracijos komisijos darbą.

Raginame Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininką, Teisėjų tarybą ir Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetą ištirti minimą neadekvatų esamoms aplinkybėms Vilniaus miesto 2 apylinkės teismo nutartį ir imtis atitinkamų priemonių, kad Liustracijos komisijos darbui nebūtūdaromas netiesioginis neišgamas psichologinis poveikis.

„Tremtiniui“ – „Metų plunksnos 2009“ apdovanojimas

(atkelta iš 1 psl.)

Tradicinė „Kariškobato“ nominacija už nuolatinį mynimą krašto apsaugos temomis atiteko dienraščiui „Respublika“.

Kartu įteikioti penki jau tradiciniuose tapę specialieji prizai – 105 mm artilerijos pabūklo haubicos tūta ir diplomi. Už patriotinės savimones ir tautinės kultūros vertibių puoselėjimą šiaisiais Laisvės kovų metais specialioji nominacija skirta Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos savaitraščio „Tremtinys“ redakcijai. Prizai atsiėmė savaitraščio redaktorių Jolita Navickienė.

Už efektingus ir operatyvius fotoreportažus karine tematika ir karinių „dangaus paukščių“ populiarinimą apdo-

vanotas Augustas Didžgalvis.

Už įvalgumą ir pastabumą rašant apie Lietuvos karius, jų dalyvavimą tarptautinėse operacijose – „Vilniaus dienos“ žurnalistas Marat Ilyasov. Už nuoširdž, geranorišką ir profesionalų bendradarbiavimą rašant krašto apsaugos temomis specialiuoju prizu apdovanota dienraščio „15 min“ Klaipėdos regiono žurnalistė Aurelijė Kripaitė. Už iniciatyvas, nuolatinį domėjimą krašto apsaugos sistema, drąsą kartu su kariais dalyvauti įvairiose pratybose, naktiniuose žygiuose, gelbėjimo operacijose, kelionės pas karius, dalyvaujančius tarptautinėse operacijose, specialiuoju prizu apdovanotas

„Lietuvos ryto“ fotografas Vidmantas Balkūnas.

Šiltas sutikimas

„Tremtinys“, dirbantis jau 21 metus, Krašto apsaugos ministerijos taip pagarbai įvertintas pirmą kartą. Grįžę su dovanomis buvome itin šiltai sutikti Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos pirmininko Antano Lukšos, LPKTS valdybos pirmininkės Jūratės Marcinkevičienės, redakcijos bei sąjungos darbuotojų kolektyvo. Kartu nusifotografavę prie kalėdinės eglutės, puolėm prie darbų, nes redakcijos žmonės laikosi vienos nerašytos taisykles: laikraštį spaudai turim paruošti iki trečiadienio ryto, kad ir kas benutiktu.

Geros šventinės nuotakos ir prasmingų darbų ateinančiais metais!

„Tremtinio“ redakcija

GULAGO pėdsakais

Bendrijos „Lemtis“ ekspedicija į lietuvių kalinimo vietas Komijoje

Pabaiga.

Pradžia Nr. 44 (874)

Tautiečiai, sutikti toli nuo Lietuvos

Visą naktį traukiniu dundome iki Komijos sostinės Syktyvkaro. Išlipę iš traukino pajudėjome kitos mūsų maršruto stotelės – Kortkeroso miesto link. Cia susitikome su keletu lietuvių. Pirmiausia apsilankėme pas Ireną Šeškūnaitę. Deja, mūsų tautietė jau užmiršusi lietuvių kalbą, sunkiai serga. Ją išsvežė iš Siluvos kartu su mama, močiute ir broliu. Jų šeimos

pajudėjome Ust Lokčimo link. Apžiūrėjome paminklą, pastatytą lietuviams atminti, sutvarkėme aplinką, išpjovėme menkaverčius medžius, krūmus.

Sutikome vietinę moterį. Ji itin susidomėjo mūsų veikla ir pakvietė pasisvečiuoti. Gerdami arbata klausėmės moters pasakojimo. Ji puikiai žino Lietuvą, keletą kartų pažiūrėjo. Gyrė unikalų Vilniaus grožį, Lietuvos pažangą.

Vėliau išskubėjome aplankyti čia vis dar gyvenančių lietuvių. Vaclova Zubį sutikome sunkiai vargstantį darže. De-

sunaikintos, praeitis liko tik artimųjų prisiminimuose. Per kapines buvo nutiestas kelias, pastatyti namai, pasodinti daržai.

Komijos televizijos dėmesys

Paskutinę dieną prieš kelionę į Lietuvą apsilankėme Syktyvkaro televizijoje. Ekspedicijos vadovas Gintautas Alekna su televizijos darbuotojais bendradarbiauja jau daugelį metų. Apsikeitėme informacija. Mūsų veikla susidomėjės vienos iš laidų redaktorius Vladimiras Krivčunas paėmė interviu, nufilmavo keletą episodų – apie ekspediciją bus parodyta per pagrindinį Komijos sostinės kanalą.

Prieš grįžtant namo aplankytą paskutinę gyvenvietę – Ežva. Ten stovi dar vienas paminklas lietuvių atminimui išprasminti. Ant paminklo – sukryžiuotų Gedimino stulpų, keliomis kalbomis užrašyta: „1941 m. tremtiniam“. Netoliese skleisdamas itin tirštas dūmų debesis ir aitru kvapą veikia celiuliozės fabrikas. Beje, statant ji dirbo nemazai kalinių, tarp jų – ir mūsų tautiečių.

Kapinės, – laikina sakralinė erdvė, laikui bėgant visiškai sunykstanti. Jų išsaugojimas svarbus tiek, kiek jos išliks visuomenės atmintyje. Surinkta dokumentinė, vaizdinė medžiaga išliks ilgam.

Darbai, grįžus namo

Grįžę iš ekspedicijos, jos dalyviai važinėja po Lietuvos mokyklas, švietimo įstaigas, organizuoja fotografijų paradas, pasakoja jaunimui apie skaudų lietuvių tautos likimą bei patrauklia forma stengiasi išreikšti savo įspūdžius ir partirti, igytų ekspedicijos metu. Visa tai neabejotinai prisiđes prie pilietiškumo, patriotišku moskatinimo bei daugeliui padės suvokti, kokius žiaurumus patyrė mūsų tautiečiai Komijos lageriuose ir tremtyje.

Ekspedicijos dalyviai į Komiją vyko remiami: parduotuvės „Armijai ir civiliams“, Šakių miesto savivaldybės, Rokiškio rajono savivaldybės Laisvės kovų jamžinimo komisijos, taip pat privačių rėmėjų – Ramūno ir Birutės Garbaravičių bei Albino Vaičiūno. Dėkojame jiems.

Tautiečiai, norintys išgirsti grįžusių ekspedicijos dalyvių pasakojimą apie aplankytas kalinimo ir tremties vietas bei pamatyti surinktą vaizdinę medžiagą, gali kvestis į susitikimus bendrijos „Lemtis“ narius. Maloniai lauksime pakviečių. Daugiau informacijos galite rasti www.lemtissibiras.lt

Tomas KAZULĖNAS

Ekspedicijos nariai ir Anatolijus Smilingis Kortkerose

Gintauto Aleknos nuotr.

istorija tragiška. Tėtis buvo sušaudytas vienoje iš Baltarusijos stočių. Šeima badavo, senelė mirė badu. Mama už smulkią vagystę trejiems metams buvo pasodinta į kalėjimą, nes iš tarybinio ūkio sandėlio pavogė kibirą bulvių. Irena su broliu tuomet pateko į vaikų namus. Užaugė vaikų namuose jie grįžo į Lietuvą. Tačiau giminės priėmė labai nesvetingai.

Jiems nepavyko iškurti, todėl grįžo atgal į Rusiją. Irenos vyras – Aleksas Mingėla, irgi lietuvis, žemaitis iš Sedos rajono Barstyčių kaimo. Jo šeima buvo atvežta 1941 metais.

Kortkerose gyvena vietiniams gyventojams gerai žinomas lietuvis Anatolijus Smilingis. Jis labai aktyvus, energingas, organizuoja GULAGO aukų atminimui paminklų statymą. Dirba kultūros namuose, organizuoja ekskursijas į paties įkurtą etnografinį muziejų. Lietuvio žmona – komė. Džiaugėmės jos nuveiktais darbais, saugomu tautos palikimu, papročiais, kultūriu paveldu.

1941 m. iš Lietuvos Anatolijus buvo išvežtas kartu su tėvais ir sesute. Tėtis buvo atskirtas ir išsiustas į Krasnojarsko srities lagerį. Ten 1942 m. sušaudytas. Anatolijus kartu su mama ir sesute dirbo miško kirtimo darbus. Kentė bėdą. Anatolijaus mama paėmė porą sauju avių, todėl ją nuteisė ir pasodino į kalėjimą. Po pusės metų ji mirė.

Kapinės, – laikina sakralinė erdvė, laikui bėgant visiškai sunykstanti. Jų išsaugojimas svarbus tiek, kiek jos išliks visuomenės atmintyje. Surinkta dokumentinė, vaizdinė medžiaga išliks ilgam.

Darbai, grįžus namo

Grįžę iš ekspedicijos, jos dalyviai važinėja po Lietuvos mokyklas, švietimo įstaigas, organizuoja fotografijų paradas, pasakoja jaunimui apie skaudų lietuvių tautos likimą bei patrauklia forma stengiasi išreikšti savo įspūdžius ir partirti, igytų ekspedicijos metu. Visa tai neabejotinai prisiđes prie pilietiškumo, patriotišku moskatinimo bei daugeliui padės suvokti, kokius žiaurumus patyrė mūsų tautiečiai Komijos lageriuose ir tremtyje.

Ekspedicijos dalyviai į Komiją vyko remiami: parduotuvės „Armijai ir civiliams“, Šakių miesto savivaldybės, Rokiškio rajono savivaldybės Laisvės kovų jamžinimo komisijos, taip pat privačių rėmėjų – Ramūno ir Birutės Garbaravičių bei Albino Vaičiūno. Dėkojame jiems.

Tautiečiai, norintys išgirsti grįžusių ekspedicijos dalyvių pasakojimą apie aplankytas kalinimo ir tremties vietas bei pamatyti surinktą vaizdinę medžiagą, gali kvestis į susitikimus bendrijos „Lemtis“ narius. Maloniai lauksime pakviečių. Daugiau informacijos galite rasti www.lemtissibiras.lt

Tomas KAZULĖNAS

Prieš šešiasdešimt metų...

(atkelta iš 1 psl.)

1949-ųjų gruodį MGB agentas „Veter“ („Vėjas“) DKA partizanų vadus susekė. Itarė, kad ūkinuose pastatoose Juodkiškių k. gali būti įrengta slėptuvė. Agentas nustatė pagal tai, kad ten gyvenantis B. Tratulis per dažnai lankosi daržinėje. Gruodžio 30-osios ryta pas B. Tratulį atėjo keturi kareiviai – trys užėjo į vidų, vienas liko sargybo-

1949 m. liepos DKA štabo Organizacijos skyriaus viršininkas ir apygardos vado adjutantas. Suteiktas partizanų leitenanto laipsnis.

Bronius Dūda, Kazio, slapyvardžiu Narutis, gimė 1912 m. Kezių k., Žemaitkiemio valsč. Nuo 1944 m. vasaros B rinktinės Plieno būrio partizanas, būrio, kuopos vadas.

Pranas Grigas, Kazio, slapyvardžiu Genys, Genukas, gimė 1922 m. Paprėniškių k., gyveno Antakalnio k., Pabaisko valsč. Nuo 1944 m. vasaros – pirmųjų partizanų organizatorius Šešuolių apyl., B rinktinės štabo Žvalybų skyriaus viršininkas. 1948 m. lapkričio mén. paskirtas DKA štabo viršininku ir Žvalybų skyriaus viršininku. 1949 m. kovą paskirtas dar ir B rinktinės vadu. Suteiktas partizanų leitenanto laipsnis.

Bronius Medelskas, Ignas, slapyvardžiu Krienas, kovojo kartu su broliu Albinu-Gaidžiu. Gimė 1927 m. Nuotekų k., Pabaisko valsč. Nuo 1944 m. vasaros – Plieno būrio partizanas, B rinktinės, DKA štabo apsaugos būrio, kuopos vadas.

Zuvusiuju kūnus niekino Ukmergėje, prie milicijos pastato. Juos atpažinus, užkašė niekam nežinant. Tik Atgimimo metais visi jie buvo surasti ir iškilmingai perlaidoti Ukmergės Dukstynos kapinėse.

1997 m. birželio 29 d. Juodkiškių k., partizanų žūties vietoje, buvo pašventintas paminklinis akmuo Alfonsui Morkūnui-Plienui ir jo kovos draugams atminti. Atminimo ženklu pašventino monsinjoras Alfonsas Svarinskas.

1997 m. lapkričio 29 d. partizanų kapitonui Alfonsui Morkūnui-Plienui suteiktas kario savanorio statusas (po mirties), 1998 m. lapkričio 18 d. Lietuvos Respublikos Prezidento dekretu apdovanotas Vyčio Kryžiaus 1-ojo laipsnio ordinu (po mirties).

Leitenantui Vladui Ališauskui-Puškinui pripažintas kario savanorio statusas. 1998 m. balandžio 28 d. Lietuvos Respublikos Prezidento dekretu jis apdovanotas (po mirties) Vyčio Kryžiaus ordino Komandoro kryžiumi, Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių medaliu.

Pranui Grigui-Geneliui 2002 m. gegužės 14 d. pripažintas kario savanorio statusas, suteiktas (po mirties) vyr. leitenanto laipsnis.

Kiti Laisvės kovotojai pripažinimo dar laukia...

Alfonsas Morkūnas apie 1936 m.

je. Iš pradžių jie bandė nugirdyti šeimininką ir išklausinėti apie partizanus. Kiek vėliau klojime aptiko apygardos štabo bunkerį...

Alfonsas Morkūnas, Jono, slapyvardžiu Plienas, gimė 1908 m. Juodžiūnų k., Žemaitkiemio valsč., Lietuvos kariuomenės vyr. puskarininkis, partizanų kapitonas, vienas iš geriausių rezistencijos metų pasipriėsinimo okupantams strategų ir taktikų. Savo kariams buvo tolerantiškas, teisingas, nesiuntė į mirties nasrus, priešams dažnai kélé siaubą. Net stribų būstine dėl nuolatinės partizanų puldinėjimų iš Lyduokių (Ukmergės apyl.) turėjo kraustytis į Žemaitkiemį. I partizaninę kovą pakilo su broliais Stanislovu ir Karoliu. Žmonai mirus, dukrelė Elvidė ir sūnų Teisutį padėjo auginti seneliai. Vėliau vaikai buvo ištremti į Sibirą.

Vladas Ališauskas, Juozo, slapyvardžiu Puškinas, kario savanorio kartu su broliais Kaziu-Spartaku, Ambraziejumi-Kardu ir seserimi Vlada-Narsuole. Vladas gimė 1917 m. Juknonių k., Žemaitkiemio valsč. Saulys, dalyvavo 1941 m. birželio sukiliime, Lyduokių būrio partizanas. Nuo 1944 m. birželio – Plieno būrio partizanas, Brinktinės vadu pavaduotojas ir štabo viršininkas, 1948 m. – 1-o bataliono 2-o rajono vadas,

Stanislovas ABROMAVIČIUS

Petronėlė Žemaitienė

Nuotraukoje, darytoje apie 1917 m., Petronėlė Žemaitienė, būsimo pasipriešinimo sovietų okupantams vadovo generolo Jono Žemaičio-Vytauto, motina.

Jonas gimė 1909 m. Palangoje, 1920 m. pradėjo lankyti Raseinių valstybinę gimnaziją, baigė šešias klases. Tėvas norėjo sūnų matytį pienininku, tačiau Jonas nepaklusso, nes norėjo tapti kariuoniu. Mama sūnaus apsiplėstė su priešingumu pritarė. Mokėsi gerai – 1929 m. baigė Kauno karos mokyklą, vėliau studijavo Prancūzijos artilerijos mokykloje. Lietuvos kariuomenės kaptetonas. Susituokė su Elena Valionyte. Vokiečių okupacijos metais apsigyveno Kaune. Dirbo Kauno energetikos valdyboje durpių gavybos techniku. Gruodžio mėnesį jiems gimė sūnus Laimutis. 1942 m. išvyko gyventi pas tévus. 1944 m. vasarą tapo

generolo P. Plechavičiaus Vienės rinktinės 310-ojo bataliono vadu. Nuo 1945-ųjų taip Žebenkštės rinktinės štabo viršininku, 1947 m. gegužę buvo išrinktas Kęstučio apygardos vadu. 1948 m. gegužės mėnesį tapo Jūros (Vakarų Lietuvos) partizanų srities vadu. 1949 m. vasarą partizanų vadų suvažiavime buvo išrinktas LLKS prezidiuomo tarybos pirmininku, laikinai éjo gynybos pajégų vado, Lietuvos Prezidento pareigas. Jam suteiktas partizanų generolo laipsnis. Paralyžiuotas gydési Jurbarko rajono Šimkaičių miško bunkeryje, tačiau 1953 m. gegužés 30 d. buvo išduotas, nuteistas ir 1954 m. lapkričio 26 d. susaudytas Maskvos Butyrkų kalėjime.

Petronėlė Daukšaitė (1886–1961) su būsimuoju vyru Jonu Žemaičiu (1876–1954) susipažino Šiaulių r., Kurtuvénų dvare, kur Jonas dirbo pienininkystės meistru. Lietuvybės draudimo laikais ji buvo mokytoja, taip vadina „daraktoré“, darbšt, nuoširdi ir giliai tikinči mergina. Savieji prisimena, kad buvusi tamšaus gymio, rudomis akimis. Ištekėjo, kurj laiką gyveno prie dvaro. Kiek vėliau šeima persikėlė gyventi į Palangą, nes vyras buvo pakviestas dirbtui grafo Tiškevičiaus pieninėje. 1915 m. vyri netekus darbo, šeima nukeliavo į Lenkiją, Lomžą, bet greitai persikėlė į Šiluvos valsč., Kiaulininkų kaimą,

netoli Raseinių, kur buvo Žemaičių tévonija. Vėliau persikelė į Kretingą. Cia atidarė arbatių ir maisto produktų parduotuvėlę. Tačiau prekyba nesisekė, tad 1936 m. šeima grižo į Kiaulininkų kaimą. Sūnus Jonas tada jau buvo kariuonius. Duktė Kotryna baigė Kauno mokytojų kursus ir mokytojavo Raseiniuose, vė-

liau – Šiluvos. Ištekėjo už šaulių būrio vado eigulio Rapolio Juškos. Jiems gimė dukters Aušra ir Rūta bei sūnus Ramojus. 1941 m. birželio 15-ają šeimą ištrémė į Komiją. I tévynę grįžo tik 1963 metais.

Sugrįžę sovietų okupantai ieškojo kapitono Jono Žemaičio, nedavé ramybės tévams, žmonai. Tėvelį tardė net penkis kartus. 1946 m. vasarą sodybą Kiaulininkų k. nacionalizavo, Petronėlė Žemaitienė su vyru, taip pat vyro brolį Antaną išvarė iš namų. Prasidėjo benamių šeimos, paliktos be pragyvenimo šaltinio, kančių keliai.

Žemaičiai pasitraukė į Kiaipédos kraštą. Palangoje turėjo kambariuką, kurj laiką ten ir gyveno, kol vieną dieną juos apvogė, tad žmonės praradoviską: turtelių ir stogą virš galvos. Apsigyveno Žemaičiai rastame sandeliuke gruvišiuose. Tėvas smulkiomis prekėmis prekiavo sendaičių turguje. Šeima badavo. Vėliau pateko į Kiaipédos senelių namus, 1952 m. juos perkélė į Laugalius. Jiedu gyveno atskirai: Petronėlė su keliomis moterimis, Jonas – su trimis senukais. Motina sirgo depresija, tardymai vis dar tēsesi, tad senukai galbūt suprato, kad sūnus Jonas gyvas... Pirmasis iš šio pasaulio iškeliao tėvelis Jonas. Palaidojo ji Gargždų kapinėse. Kapo vieta nežinoma, nes palaidojo žmogų bendrame kaape kaip vargetą, be nuorodos.

1954 m. Jonas Žemaitis-Vytautas, kalinamas Lukiskių kalėjimo 49-oje kameroje, paprašė pasimatymo su Motina ir sūnumi: „Prašau leisti man pasimatytu su Motina Petronėle Žemaitiene, Antano, 68 m. amžiaus, gyvenančia Klaipédos r. invalidų namuose, su sūnumi Laimučiu Jonu Žemaičiu, Jono, 12 m. amžiaus, gyvenančiu Ramgalos rajone“. Deja, partizanų generolas nepamatė nei Motinos, nei sūnaus.

Po karo Laugalių pensionatas pradėjo veikti tik 1952 metais, vadinosi senelių ir invalidų namais, vėliau internatu, dabar – Vilniaus Gaigalaičio globos namai. Laugalių pensionato archyve Sabinai Vinciunienei parvyko surasti 1956–1961 metų įrašus apie išlaikytinę Petronėlę Žemaitienę. Įrašai teigia, kad 1961 m. maitinimas nutrauktas, nes išlaikytinė mirė... Mirties liudijime įrašyta, kad Petronėlė Žemaitienė, Antano, mi-

rė 1961 m. gegužés 2 dieną. Mirties priežastis – senatvė, vieta – Klaipédos rajonas, Laugalių kaimas.

Gargždų kapinėse stovi paminklas su užrašu „Žemaičių šeima“. Lakoniškai ir trumpai. Jokios datos, vardų. Ten palaidota partizanų generolo Jono Žemaičio-Vytauto Motina Petronėlė Žemaitienė. Prie šio kapo pritvirtinta juodo akmens lentelė: „Čia ilisi partizano motina“. Lentelę pritvirtino LPKTS Klaipeidės r. pirmininkas Česlovas Tarvydas. Jis kartu su Kazimieru Kuzminskui – 200 litų, Petru Luomanui – 100 litų, Jurgiu Mykolaičiu – 200 litų, Bendrijai chorui „Atminties gaida“ – 680 litų, Marijai Remienei – 100 JAV dolerių (235 litai), Danutei Onai Gurevičienei – 100 litų.

Paminėtas chooro „Tremtinys“ jubiliejus

1988 metais Kaune maestro Antano Paulavičiūs iniciatyva pradėtas buvusių tremtiniių ir politinių kalinių chorų sajūdis per trumpą laiką paplitę po visą Lietuvą ir neužgėsta iki šiol. Nesenai dar vienas iš jų – Ukmergės kultūros centro mišrus choras „Tremtinys“ – atšventė 20 metų kūrybinės veiklos jubiliejų. Kolektyvas susikūrė 1989 metų sausio mėnesį tuometinio LPKTS Ukmergės skyriaus pirmininko kunigo Viktoro Aukštikalnio ir pavaduotojo Stanislovo Žizio iniciatyva. Chorui iki 1995 metų vadovavo Alberetas Jusys, dabar jau penkiolika metų jį puoselėja Julija Juodienė. Jos pastangomis choras koncertavo Vilniuje,

Kaune, Panevėžyje, Klaipėdoje ir kituose miestuose, dalyvavo Pasaulio lietuvių dainų šventėse ir buvusių politinių kalinių ir tremtiniių dainų ir pozicijos šventėse „Leiskt į Tėvynę“. Choristai – buvę tremtiniai ir politiniai kaliniai, šviesūs žmonės, nepalūžę kančioj, apdainuojantys partizanų kovą už laisvę, tremties ir lagerių kančias, giedantys amžinaji atils tautos kankiniams.

Ukmergės kultūros centre įvyko jubiliejinis šio darnaus kolektyvo koncertas. Šventės metu skambėjo partizanų, tremties ir lietuvių liaudies dainos. Choras visus kūrinius atliko pakiliai, tad susilaikė gausių žiūrovų ovacijų.

(keliamas į 7 psl.)

Pastatykime paminklą Kovotojų, žuvusių už Lietuvos Laisvę, Motinai

Lietuvos politinių kalinių ir tremtiniių sajunga jau ne vienerius metus siekia įamžinti Laisvės Kovotojų Motinų atminimą. Prieš keletus metus kilo idėja pastatyti simbolinį Kovotojų, žuvusių už Lietuvos Laisvę, Motinos paminklą, numatyta jam vieta Kauno buvusiose senosiose kapinėse. Sumynamas pradėtas įgyvendinti.

Prie šio paminklo pastatymo galite prisidėti ir Jūs, Jūsų šeimų nariai, giminės, kaimynai, pervesdami į Lietuvos politinių kalinių ir tremtiniių sajungos DNB NORD banko sąskaitą Nr. LT864010042501566754 norimą paaukoti sumą.

Dékojame paaukojujiesiems:

Stanislovui Kazlauskui – 50 litų,
Povilui Bareikai – 100 litų,
Aldonai Valiušienei – 100 litų,
Vilhelmui Haasei – 100 litų,
LPKTS Šakių filialui – 200 litų,
Petru Žilėnui – 100 litų,
Lilijai Kutraitei – 100 litų,
Genei Rozenbergienei – 50 litų,
Elenai ir Petru Mulevičiams – 100 litų,
Teodorai Mingelaitei – 50 litų,

Birutei Rimienei – 50 litų,
Reginai Pleškienei – 100 litų,
Stasei ir Vincui Gudams – 100 litų,
Vandai Kalvėnienei – 50 litų,

Elenai Žebrienei – 200 litų,
Stasiui Bulovui – 100 litų,

Stasei Petrušienei – 100 litų,
Gražinai ir Povilui Čarneckiams – 200 litų,

Daliai Vagarytei-Tiškienei – 100 litų,
Nelei Šalčiuvienei – 100 litų,

Alfonsui Railai – 100 litų,
Genovaitei ir Leonui Petruliams – 100 litų,

Jonui ir Zofijai Nagevičiams – 100 litų,
Petru Auštrevičiui – 200 litų,

Adelei Klimienei – 100 litų,
Marija Šimkienė – 100 litų,

Romai Juškaičiui – 100 litų,
Kazimierui Kuzminskui – 200 litų,

Petru Luomanui – 100 litų,
Jurgui Mykolaičiui – 200 litų,

Bendrijai chorui „Atminties gaida“ – 680 litų,
Marijai Remienei – 100 JAV dolerių (235 litai),
Danutei Onai Gurevičienei – 100 litų.

Paminėtas chooro „Tremtinys“ jubiliejus

1988 metais Kaune maestro Antano Paulavičiūs iniciatyva pradėtas buvusių tremtiniių ir politinių kalinių chorų sajūdis per trumpą laiką paplitę po visą Lietuvą ir neužgėsta iki šiol. Nesenai dar vienas iš jų – Ukmergės kultūros centro mišrus choras „Tremtinys“ – atšventė 20 metų kūrybinės veiklos jubiliejų. Kolektyvas susikūrė 1989 metų sausio mėnesį tuometinio LPKTS Ukmergės skyriaus pirmininko kunigo Viktoro Aukštikalnio ir pavaduotojo Stanislovo Žizio iniciatyva. Chorui iki 1995 metų vadovavo Alberetas Jusys, dabar jau penkiolika metų jį puoselėja Julija Juodienė. Jos pastangomis choras koncertavo Vilniuje,

Kaune, Panevėžyje, Klaipėdoje ir kituose miestuose, dalyvavo Pasaulio lietuvių dainų šventėse ir buvusių politinių kalinių ir tremtiniių dainų ir pozicijos šventėse „Leiskt į Tėvynę“. Choristai – buvę tremtiniai ir politiniai kaliniai, šviesūs žmonės, nepalūžę kančioj, apdainuojantys partizanų kovą už laisvę, tremties ir lagerių kančias, giedantys amžinaji atils tautos kankiniams.

Ukmergės kultūros centre įvyko jubiliejinis šio darnaus kolektyvo koncertas. Šventės metu skambėjo partizanų, tremties ir lietuvių liaudies dainos. Choras visus kūrinius atliko pakiliai, tad susilaikė gausių žiūrovų ovacijų.

(keliamas į 7 psl.)

Darbų apsuptyje

LPKTS Druskininkų filialo, ypač per paskutiniuosius metus, pastangos daugiausiai nukreiptos į sprendimų prieškes, kaip išsaugoti Rezistenciajų ir tremties muziejų, palaikyti jo veiklą. Deja, viltys, kad į valdžią atėjus dešiniems buvusių politinių kalinį ir tremtinių įkurtų muziejų problemų sprendimas pajudės iš mirties taško, nepasiteisino. Priešingai, ši problema pakliuva į kažkokį smegduobę, kaip megsta kartotivinės televizijos laidų vedėjas.

Belieka džiaugtis, kad mūsų gretoms retėjant, dar kruame. Patys stebimės, kad šie metai muziejui buvo ypač sėkmė, o gal tai buvo Gulbės giesmė? Gerai žinome, kad prieš perdegdamala lemputė labai ryškiai sušvinta...

Šiais metais pirmą kartą dalyvavome pilietinio ir tautinio ugdymo projektų konkurse. Druskininkų savivaldybėje mūsų projektas „Gyvosios istorijos pėdsakais“ buvo pripažintas vienas iš geriausių. Vadovaudamiesi juo, organizavome 5 renginius, iš kurių dalyvių ir svečių ypač palankių atsiliepimų sulaukė „Europietiškų muziejų naktis“ prie partizanų laužo, pirmasis Dzūkijos partizanų dainų festivalis, baigiamasis renginys Viršurodukyje miškuose. Pastarojo renginio scenarijus buvo panašus į 1946 m. balandžio 19 d. Viršurodukyje vykusį partizanų pagerbiimo saskrydį.

Renginio metu „padėtas kertinis akmuo“ įgyvendinant partizaninio karo Viršurodukyje infrastruktūros atgaivinimo viziją: atidengtas ir pašventintas G. Žilio paminklas „Šaudyta Lietuva“ penkiems žuvusiems Kazimieraičio rinktinės partizanams bei pristatytas stendas „Partizanų pagerbimo saskrydžiai“. Aukomis prie paminklo pastatyto prisdėjo beveik visi muziejaus talkininkai, taip pat urėdas V. Klimas. Projekto renginiai apėmė beveik 900 dalyvių ir svečių, iš kurių du trečdaliai – jaunimas netik iš visų Druskininkų savivaldybės mokyklų, bet taip pat iš Alytaus bei Vilniaus.

Be projekto „Gyvosios istorijos pėdsakais“ įgyvendinimo, muziejuje vykdė savo įprastinę veiklą: organizavo savanorių budejimus, aptarnavo muziejaus lankytojus, vyko su jais į ekskursijas, vedė istorijos ir literatūros pamokas... Per pastaruosius tręs metus lankytojų ir renginių dalyvių skaičius priartėjo iki dviejų tūkstančių.

Esame patenkinti palankiais atsiliepimais apie mūsų veiklą ir renginius. Vis dėlto labiausiai mus džiugina paties darbo rezultatai. Jau eilė metu dėjome pastangas, kad mokyklų ansamblių repertuaruose atsirastų vienos partizaniškomis dainomis. Siu pas-

tangų kulminacija – rugpjūčio 30 d. organizuotas pirmasis Dzūkijos partizanų dainų festivalis. Lapkričio 6 d. sulaukėme surprizo – buvome pakvesti į partizaniskų dainų popietę „Atgimimo“ vidurinėje mokykloje. Pilnutėlėje mokyklos aktų salėje mokytojos D. Platūkienės iniciatyva partizaniskos dainos skambėjo visą pamoką ir dar ilgiau.

Antro netikėtumo susilaukėme iš tautiečių Lenkijoje. Jie labai susidomėjo mūsų ekskursijomis į bunkerius ir kitas partizaninį karą menan-

merį, kuriamo mus ypač su domino ULR studentų klubo pirmininkės Mildos Kuculytės straipsnis „Pagerbiant Pietų Lietuvos partizanus“. Autorė kartu su kitais Vilniuje besimokančiais lietuvių dalyvavo renginyje Viršurodukyje ir savo straipsnyje labai palankiai įvertino mūsų veiklą ir planus Viršurodukyje miškuose atkurti partizaninio karo laikų infrastruktūrą. Noriu iš minėto straipsnio paciuoti keletą sakinių: „Džiaugiamės, kad jamžinti partizanų kovos keliai, ku-

ateities kartoms autorė užbaigia straipsnį žodžiais: „Mes savo ruožtu įspareigojame palaikyti ir padėti įgyvendinti Jūsų idėją – neužmiršti šių vietų, jas lankytis, su pagarba minėti mūsų tautos didvyrius“.

Pagalvojome, kad po sekmingų darbų metų pabaigoje reikėtų truputį atsikvėpti. Mūsų rėmėjo Druskininkų urėdo V. Klimo dėka susiorganizavome išvyką į Dzūkijos miškus. Kadangi ne visi mūsų žmonės, aukoje lėšas paraminklui, dalyvavo atidengimo iškilmėse, pirmiausia nuvynome prie G. Žilio kūrinio, sutvarkėme aplinką, uždegė-

Druskininkų filialo aktyvas, urėdas V. Klimas (trečias iš kairės), paminklo autorius G. Žilys (stovi prie paminklo) ir muziejaus darbuotoja E. Sidaravičiūtė (antra iš dešinės)

Partizanų dainų popietė „Atgimimo“ vidurinėje mokykloje

čias vietas, pageidauja atvežti čia ir savo jaunimą. Gruodžio 12 d. kartu su Druskininkų urėdu V. Klimu buvo me pakvesti į tarptautinę konferenciją Punske, skirtą Lietuvos vardo tūkstantmečiui paminėti ir partizaninio karo Lietuvoje temai. Teko pasisakyti. Užtikrinau, kad malonai priimsime visas iš Seinų krašto, kaip ir iš kitur, atvykstančias ekskursijas, kad esame pasirengę ieškoti glaudesnio bendradarbiavimo.

Dalyvavome J. Krikščiūno-Rimvydo bei jo adjutanto V. Prabulio-Žalbojų žūties vietoje, Šlynakiemyje, atminimo lentos atidengimo iškilmėse.

Konferencijos metu gavome Lenkijos lietuvių bendruomenės leidžiamą dvisavaitinio žurnalo „Aušra“ nu-

arie primena mums ir primins būsimoms kartoms apie meilę Tėvynei ir pasiaukojimą. Juk kiekvienas žmogus, bevaikščiodamas Dainavos miškuose, turės paskatą susimąstyti apie sunkią pokario Lietuvos istoriją. Atrodo, yra nemažai literatūros apie partizanus, ne vienais gal ir galėtų išvardinti daugelio jų pavardes ir slapyvardžius, tačiau tik pabuvojus šiose kovos vietose ir gyvai prisilietus prie anio meto istorijos, iki gal galima suprasti partizaninio karo esmę ir svarbą.

Esame buvę muziejuose, tačiau pati geriausią muziejų, kurio tematika siejasi su laisvės kovų keliais, randame čia – Dainavos apygardos partizanų vietovėse“.

Dėkodama už istorijos jamžinimą ir jos perteikimą

me žvakučių. Išvykos dalyviamas kartu su urėdu papasakojome apie norą kitaip metais šalia paminklo atstatyti bunkerio fragmentą, pastatyti informacinių stendų. Tai vis darbai, įgyvendinant partizaninio karo laikų atkūrimo viziją Viršurodukyje miškuose.

Išvyką pratęsėme miško namelyje, pabendravome, padainavome. Kartu su mumis dalyvavo ir paminklo autorius G. Žilys.

Gruodžio 29 d. susirinkime paminėti 13-ųjų muziejaus įkūrimo metinių. Tuo pat metu palinkėsime vieni kitaip laimingų naujujų metų, sveikatos ir ištvermės dirbant visuomenės gerovei.

Gintautas KAZLAUSKAS,
Druskininkų filialo pirmininkas

Šv. Kalėdų sulaukus

(atkelta iš 2 psl.)

Kurstoma neapykanta prie Bažnyčią ir Laisvės kovojojus. Mitinguose, vykstančiuose kasdien, jau atvirai kalbama, kad reikia taikiu būdu nuversti valdžią. Suvarę pensininkai išeis į mitingą, o ijuos bus infiltruoti nusikaltėliai, kaip žinia, rezultatas bus liūdnesnis negu Scimo langų daužymas. Ir ką tada darys Lietuvos valdžia prieš tuos suvarusius ir suklaudintus žmones?

Man atrodo, kad jau seniai atėjo laikas Ministrui Pirminkui ir kitiems aukštiems pareigūnams bent kartą persvaityt atviru žodžiu prabilti į Lietuvos žmones ir aiškinti dabartinę padėtį. Žmonės nori žinoti teisybę ir turi teisę žinoti. Reikia pasakyti atvirai, kas atvedé tautą į ši dvasinį ir fizinį skurdą, kas iššvaistė iždo pinigus, kas priskolino dideles sumas. Atrodo, kad ateityje mokėsime tik procentus, o gal dar siiek tiek liks ir duonai...

Taigi su tauta reikia kalbėti dažnai ir atvirai. Gaila, kad visi inteligentai kalba tik apie blogij ir nesiūlo išeities, nekviečia kovoti su Blogio imperija. Komunizmas kaip sistema žlugo, bet Blogio imperija pakeitė tik savo formą, tapusią dabar dar pavojingesne.

Jau stovime ant dvasinės ir ekonominės bedugnės krančio. Išeitis tik viena – visa širdimi gržti prie Dievo ir ant Dekalogo statyti naują Lietuvą.

Prisipažinkime ir mes, vadiniamei dešinieji, kad ilgai tylėjome ir mažai su blogiu kovojojome. Blogio imperijai reikėjo tik mūsų pasyvumo. Prisiminkime ir išsiųmoninkime, kad mūsų idealas yra ir turi būti Dievas ir Tėvynė. Pasiruoškime, jeigu reikės, paaukoti ir savo gyvybę.

Taigi jeigu savo gyvenimą atiduosime Dievui ir Tėvynei, pakilsime iš moralinio ir fizinio nuosmukio ir kursime naują Lietuvą – Lietuvą laisvą, demokratinę, sočią ir šventą. Ateinančios kartos, prisimindamos mus, galės be melo giedoti Lietuvos himną.

Šv. Kalėdos – Jézaus Kristaus, Dievo Sūnaus, tapusio Žmogumi, šventė. Linkiu, Dievui padedant, didžios kovos, ryžto ir laimėjimų.

Laimingų, kūrybingų Naujujų metų linkiu Lietuvos partizanams, ryšininkams, jų rėmėjams, Vyčio Kryžiaus ordino kavalieriams ir vieniem Lietuvos patriotams. *Per aspera ad astra – per skausmus į garbę!*

Jūsų brolis –
monsinjoras Alfonsas SVARINSKAS

2009 m. gruodžio 25 d.

Paminėtas choro „Tremtinys“ jubiliejus

(atkelta iš 5 psl.)

Pasveikinti jubiliatus ir dalyvauti koncernte atvyko draugai bei kolegos – Alytaus politinių kalinių ir tremtinių choras „Atmintis“, Jonavos tremtinių ir politinių kalinių choras „Viltis“, ansamblis „Kauno senjorai“. Jungtinis svečių ir šeimininkų choras, pritariant žiūrovams, sudainavo keliais dainas.

Chorui „Tremtinys“ ir jo vadovei sveikinimą atsiuntė kultūros ministras Remigijus Vilkaitis, Ukmergės rajono meras Algirdas Kopūstas choristus apdovanojo padėkos raštais. Tarp gausaus būrio sveikintojų buvo ir rajono kultūros centro administracija bei kolektivai: mišrus cho-

ras „Vyturys“, moterų ansamblis „Kantilena“ ir kiti.

Po šventinio koncerto prie kavos puodelio susirinkę svečiai ir šeimininkai dar ilgai nesiskirstė, pritariant Vaivadiškių kaimo kapelai dainavo lietuvių liaudies ir tremties dainas.

Kiekvieną kartą atvykęs į Ukmergę susitinku su likimo broliais, buvusiais Igarkoje. Ši kartą buvusių igarkiečių buvo ir tarp žiūrovų, ir tarp choristų. Ankščiau visų igarkiečių susitikimą Ukmergėje iniciatorius ir siela buvo Alvyra Vaičiūnaitė-Janušauskienė, nuo pat pradžios dalyvavusi choro veikloje, dabar jau besilsinti Ukmergės kapinėse. V. Putnos knygoje „O mes ar sugrişim..“ liko jos atsimini-

mai apie saviveiklą Igarkoje:

„Buvo 1950-1951 metų naujametinis koncertas Igarkos senamiestyje, senajame teatre, kuris paskui sudegė. Programoje dalyvavo lietuvių tremtinių šokių kolektyvas. Lietuviai buvo be galio išradę, jie paruošė nuostabias dekoracijas, vaizduojančias mūsų lietuvišką kaimą.

Aš su seserimi Regina pradėjome dainuoti nuo pirmųjų kolektyvo gyvavimo dienų. Chorui vadovavo Stasys Valaikis. I lietuvišką šokių kolektyvą įsitrukiai truputį vėliau. Šokiams vadovavo Regina Eimontaitė. Dainavome lietuvių liaudies dainas: „Kurbėga Šešupė“, „Tykus buvo vakarėlis“, „Vaikščiojau, vaikščiojau“, „Séria, séria sau žirgelis“ ir kitas. Šokome: „Sadutė“, „Kubilā“, „Mikita“, „Klumpakoj“. Kazimieras PUTNA

Ukmergės chorus „Tremtinys“ ir svečiai

Skelbimai

Gruodžio 27 d. (sekmadienį) 12 val. Ukmergės Švč. Trejybės bažnyčioje bus aukojamos šv. Mišios minint **Didžiosios Kovos apygardos štabo partizanų 60-ąsias žūties metines**. Po pamaldų Ukmergės kultūros centro mažojoje salėje įvyks paminėjimas.

Kviečiame dalyvauti.

Jurbarko buvusių politinių kalinių ir tremtinių choras „Versmė“ kviečia buvusius politinius kalinius ir tremtinius į šventinę popietę „Prie kalėdinės žvakelės“, įvyksiančią **gruodžio 27 d. (sekmadienį) 11.30 val.** Jurbarko kultūros centre, II aukšto foje.

Vaišinsimės atsineštomis vaisėmis.

LPKTS Kauno filialas sveikina artėjančių šv. Kalėdų bei Naujujų metų proga ir kviečia į LPKTS salėje (Laisvės al. 39, Kaune) vyksiančius renginius:

gruodžio 28 d. (pirmadienį) 12 val. Kalėdų eglutės šventė vaikams;

gruodžio 29 d. (antradienė) 14 val. šventinė popietė „Tremtinio Kalėdos“.

Malonai kviečiame dalyvauti.

2010 m. sausio 3 d. LPKTS Šiaulių filialas kviečia į organizuojamą **Kalėdų eglutės šventė filialo narius ir jų vai-kaičius**.

Pakvietimus vaikaičiams į šventę galima pasiimti filialo būstineje kiekvieną darbo dieną iki gruodžio 30 d. nuo 10 val. iki 13 val.

Padėka

Dėkojame Viktorijai ir Antanui Valavičiams, „Tremtinio“ redakcijai paaukojusiems 200 JAV dolerių (470 litų).

**LPKTS pirmininkas
Antanas Lukša,
„Tremtinio“ redakcija**

LPKTS Šiaulių filialo taryba sveikina filialo narius šv. Kalėdų ir Naujujų metų proga. Filialo narius ir jų vai-kaičius kviečiame dalyvauti Kalėdų eglutės popietėje, **2010 m. sausio 3 d. (sek-madienį) 15 val.** Šiaulių miesto savivaldybės salėje.

Pakvietimus į šventę vai-kaičiams galima atsiimti filialo būstineje kiekvieną darbo dieną iki gruodžio 30 d. nuo 10 val. iki 13 val.

Knygų tremties ir rezis-tencijos tematika galite įsigyti LPKTS būstine knygynelyje, Kaune, Laisvės al. 39.

SL289

Redaktorė - Jolita Navickienė

Redakcija: Aušra Šuopytė,

Dalia Maciukevičienė,

Vesta Milerienė

Mūsų adresas: Laisvės al. 39, LT-44309 Kaunas, tel. (8 37) 323 204, faksas (8 37) 323 214

Indeksas 0117. El. paštas: tremtinys@erdves.lt, LPKTS puslapis internete: <http://www.lpkts.lt>

Įmonės kodas 3000 32645. Ats./sąsk. AB "Vilniaus bankas", kodas 70440, Nr. LT18 70440600 0425 8365.

Spausdino spaustuvė UAB "Rinkos aikštė", Josvainių g. 41, Kėdainiai

Ofsetinė spauda 2 sp. lankai. Tiražas 3540. Užs. Nr.

Tremtinys

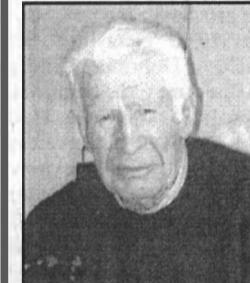
ILSEKITES RAMYBEJE

**Zigmantas Rudminas
1936–2009**

Gimė Pajūriškių k., Tauragės aps., ūkininkų šeimoje, auginusioje 6 vaikus. Motina mirė, kai Zigmantui buvo šešeri. 1948 m. Zigmantą su seserimi ir vyresniu broliu ištrémė į Bogučiansko r., Krasnojarsko kr. 1949 m. tévai su dvem dukterimis ištrémė į Bodaibio r. Irkutsko sr. Šeimai nebuvo leista susijungti. Zigmantas tremtyje išmoko traktori-ninko specialybės ir dirbo. Tévas mirė 1951 m. Sibire. Į Lietuvą grįžo 1959 m. Įsidarbino Šilutės me-lioracijos statybos valdyboje šluifotoju. 1967 m. vedé buvusią tremtinę Antaniną Butrimaitę. Užaugino sūnų ir dukterį.

Palaidotas Šilutės r. Žvingių kapinėse.
Užjaučiame žmoną, vaikus su šeimomis ir seserimis.

LPKTS Šilutės filialas

**Albinas Asijavičius
1919–2009**

Gimė Marijampolės aps. Akmenynų k. ūkininkų šeimoje, auginusioje keturių dukteris ir šešis sūnus. Albinas – jauniausias, baigė Akmenynų pradinę mo-kyklą, dirbo tévų ūkyje. Buvo Saulių są-jungos Akmenynų kuopos narys. Aktyviai reiškėsi to meto kultūrinėje veikloje: dainavo, šoko, vaidino. Įsitrukė į re-zistencinę veiklą. 1950 m. su šeima ištremtas į Tomsko sr. Kar-gasoko gyvenvietę. Dirbo medžio apdirbimo kombinate darbininku. 1957 m. grįžo į Lietuvą, tačiau to meto valdžia priregistruoti neleido ir įsakė grįžti atgal į tremtį. Antrą kartą į Lietuvą grįžo 1968 m. Gyveno Marijampolėje, dirbo TSO statybininku. Užaugino dukterį.

Palaidotas Marijampolės kapinėse.
Užjaučiame dukterį Rasą.

Bendražygis Albinas Slavickas

**Genė Narkevičiūtė-Banevičienė
1934–2009**

Gimė Pakruojo r. Maldinių k. ūkininkų šeimoje, auginusioje 3 dukteris ir 5 sūnus. 1948 m. su tévais ištremta į Krasnojarsko kr. Partizansko r. Beresiuko k. Dirbo miško ruošos darbus. Į Lietuvą grįžo 1964 m. Užaugino sūnų ir dukterį.

Palaidota Šeduvoje kapinėse.
Nuoširdžiai užjaučiame dukterį, sūnų ir artimuosius.

LPKTS Radviliškio filialas

**Petras Pranaitis
1931–2009**

Gimė ūkininkų šeimoje, Raseinių r. Betygalos valsč. Kudonių k. 1948 m. su tévais ištremtas į Irkutsko sr. Bodaibinsko r. Artiomosko k. Grįžęs į Lietuvą apsigyveno Baisogaloje, dirbo Baisogalos eksperi-mentiniame ūkyje darbininku.

Palaidotas Betygalos kapinėse.
Nuoširdžiai užjaučiame, gimines ir artimuosius.

LPKTS Radviliškio filialas

Kauno rezistencijos ir tremties muziejus kviečia paminėti Dainavos apygardos vado **Lionino Baliukevičiaus-Dzūko 85-ąsias ir 60-ąsias gimimo metines 2010 m. sausio 14 d. (ketvirtadienį) 17 val.** Kauno įgulos karininkų ramovėje (A. Mickevičiaus g. 19). Minėjime dalyvaus buvę L. Baliukevičiaus-Dzūko bendražygiai, istorikai. Partizaniškes dainas dainuos folkloro ansamblis „Kupolė“ (vad. Antanas Bernatonis). Veiks fotografijų paroda L. Baliukevičiaus gyvenimui ir kovai atminti.

Dėmesio!

Kitas "Tremtinio" numeris išeis 2010 m. sausio 8 dieną.

Lietuvos TV

Pirmadienis, gruodžio 28 d.

6.00 Labas rytas. 9.00 „Žaisliniai kareivėliai“ (k.). 11.00 Tarp Rytų ir Vakarų. 12.00 Bėdų turgus (k.). 12.55 Duokim garo! (k.). 14.50 Kultūrų kryžkelė. 15.05 „Maiklos nuotykių gamtoje“. Dok. 15.35 „Likimo valtas“. Ser. 16.05 „Makleodo dukterys“. Ser. 17.00 „Senis“. Ser. 18.15 Šiandien. 18.45 Stilius. 19.30 „Komisaras Reksas“. Ser. 20.25 „Perlas“. 20.30 Panorama. 21.10 Savaitės atgarsiai. 22.04 „Perlas“ 22.05 Trys milijonai. 22.35 „Stebuklinga žaislų krautuvėlė“ (k.). Pertr.- 23.00 Vakaro žinios.

Antradienis, gruodžio 29 d.

6.00 Labas rytas. 9.00 „Komisaras Reksas“ (k.). 10.00 „Makleodo dukterys“ (k.). 11.00 Antvarstykliai. 12.00 Savaitės atgarsiai (k.). 12.55 Jurgos koncertas - nauja programa „+37“ (k.). 14.35 Klausimėlis (k.). 14.50 Kultūrų kryžkelė. 15.05 „Maiklos nuotykių gamtoje“. Dok. 15.35 „Likimo valtas“. Ser. 16.05 „Makleodo dukterys“. Ser. 17.00 „Senis“. Ser. 18.15 Šiandien. 18.45 Klausimėlis. 19.00 Gamtos patruliai. 19.30 „Komisaras Reksas“. Ser. 20.25 „Perlas“. 20.30 Panorama. 21.10 Triumpho arka. Finalas. Pertr.- 22.04 „Perlas“. 23.00 Žinios. 23.15 „Vienos kriminalinė policija“. Ser.

Trečiadienis, gruodžio 30 d.

6.00 Labas rytas. 9.00 „Komisaras Reksas“ (k.). 10.00 „Makleodo dukterys“ (k.). 10.55 Pro ūkininko langą. 11.00 Toks gyvenimas. 12.00 „Gerumo sparnai“ (k.). 12.55 Talenty ringas (k.). 14.20 Pulsa (k.). 14.50 Kultūrų kryžkelė. 15.05 „Maiklos nuotykių gamtoje“. Dok. 15.35 „Likimo valtas“. Ser. 16.05 „Makleodo dukterys“. Ser. 17.00 „Senis“. Ser. 18.15 Šiandien. 18.45 Krašto spalvos. 19.30 „Komisaras Reksas“. Ser. 20.25 „Perlas“. 20.30 Panorama. 21.10 Teisė žinoti. 22.04 „Perlas“. 22.05 „Dingę. Atsakymai“. Ser. 23.00 Žinios. 23.15 „Vienos kriminalinė policija“. Ser.

Ketvirtadienis, gruodžio 31 d.

6.00 Labas rytas. 9.00 „Komisaras Reksas“ (k.). 10.00 „Makleodo dukterys“ (k.). 11.00 Forumas. 12.00 Teisė žinoti (k.). 12.55 Lietuvos tūkstantmečio vaikai (k.). 14.20 Gustavo enciklopedija (k.). 14.50 Kultūrų kryžkelė. 15.05 „Maiklos nuotykių gamtoje“. Dok. 15.35 „Likimo valtas“. Ser. 16.05 „Makleodo dukterys“. Ser. 17.00 „Senis“. Ser. 18.15 Šiandien. 18.45 Krašto spalvos. 19.30 „Komisaras Reksas“. Ser. 20.25 „Perlas“. 20.30 Panorama. 21.10 Teisė žinoti. 22.04 „Perlas“. 22.05 „Dingę. Atsakymai“. Ser. 23.00 Žinios. 23.15 „Vienos kriminalinė policija“. Ser.

Penktadienis, sausio 1 d.

8.00 Animacija. 8.30 „Žaislų parduotuvė“. Anim.f. 9.30 „Amerikos peliuakai. Faivelas traukia į Vakarus“. Anim.f. 11.00 Šv. Mišios iš Romos. 12.45 Pasaulio Lotynų Amerikos sportinių šokių ansambliai čempionatas. 13.45 Klausimėlis. 14.00 „Aštuonkojai iš antro aukšto linki linksmų Kalėdų“. Komedija. Čekija. 1986. 16.00 Žinios. 16.10 Dainuoja Seimo nariai. 17.00 Juokis 2009. 19.00 Lietuvos tūkstantmečio vaikai. 20.25 „Perlas“. 20.30 Panorama. 20.45 Duokim garo! Pertr.- 22.04 „Perlas“. 22.45 „Pinigų liūnas“. Komedija. 1986. JAV.

Šeštadienis, sausio 2 d.

8.00 Animacija. 8.30 „Pluto diena“. Anim.f. 9.30 „Amerikos peliuakai. Nakties siaubūno paslaptis“. Anim.f. 11.00 Eurovizijos dainų konkursas 2009. 13.45 Klausimėlis. 14.00 „Aštuonkojai iš antro aukšto linki linksmų Kalėdų“. Komedija. Vokietija. 1986. 16.00 Žinios. 16.10 Sveikinimų koncertas. 18.00 „Tuzinas aukštinė“. 18.30 „Artūras ir mini-mukai“. 2006. Prancūzija. JAV. 20.25 „Perlas“. 20.30 Panorama. 21.00 „Flinstounai“. 1994. JAV. 23.00 „Bointono pakrantės našlių klubas“. Komedija. 2005. JAV.

Sekmadienis, sausio 3 d.

8.00 Krikščionio žodis. 8.15 „Fliperis“. Ser. 8.40 Animacija. 10.00 Gustavo enciklopedija. 10.30 Talentų ringas. 12.00 „Šaolinio vienuolynas. Kung fu istorija“. Dok. 13.00 „Mis Marpl. Neįtakomo įrodymas“. Ser. 15.00 Pulsa. 15.30 Šventadienio mintys. 16.00 Žinios. 16.10 Tūkstantmečio pokalbiai. 17.00 Gamtos patruliai. 17.30 Popietė su A. Čekuoliu. 18.00 Keliaukim! 18.30 Stilius. 19.30 Bėdų turgus. 20.30 Panorama. 20.45 Savaitė. 21.15 „Migruojantys paukščiai 2. Imperatoriškojo pingvino kelione“. Dok. 2005. Prancūzija. 23.15 2010 m. Vienos filharmonijos orkestro naujametis koncertas.

Televizijos programa

gruodžio 28–sausio 3 d.

TV3

Pirmadienis

6.30 „Teleparoduo tuvė“. 6.45 „Kai aš užaugsiu“ (k.). 7.55 „Zoro. Špaga ir rožė“. Ser. 8.55 „Meilės sūkuryje“. Ser. 10.00 „Nemylimi“. Ser. 11.05 „Milijonas šventinių lempucių“ (k.). 13.05 „H2O“. Ser. 13.35 Animacija. 15.35 „Vargė milijonierė“. Ser. 16.35 „Svetimas veidas“. Ser. 17.35 „Emilia“. Ser. 18.25 „Susitikime virtuvėje“. 18.45 Žinios. 19.10 „Be grimo“. 20.10 „Gyvenimas yra gražus“. 21.00 „Moterys meluoja geriau“. Ser. 21.40 Žinios. 21.58 „Loto 6“. 22.00 „Nusivylusios namų šeimininkės“. Ser. 23.00 „Kalėdos dviems“. JAV, Kanada. 2005. Komedia. 0.40 „Peterburgo bandita“. Ser. 1.35 „Astro TV“.

Antradienis

6.40 „Teleparoduo tuvė“. 6.55 Animacija (k.). 7.55 „Zoro. Špaga ir rožė“. Ser. 8.55 „Meilės sūkuryje“. Ser. 10.00 „Nemylimi“. Ser. 11.05 „Slibinas Goriničius ir Dobrinia Nikičius“ (k.). 12.30 „Juokingiausi Amerikos namų vaizdeliai“. 13.05 „H2O“. Ser. 13.35 Animacija. 15.35 „Vargė milijonierė“. Ser. 16.35 „Svetimas veidas“. Ser. 17.35 „Emilia“. Ser. 18.25 „Susitikime virtuvėje“. 18.45 Žinios. 19.10 „Prieš srovę“. 20.10 „Rožių kerai“. 21.00 „Moterys meluoja geriau“. Ser. 21.40 Žinios. 21.58 „Loto 6“. 22.00 „Kalejimobégliai“. Ser. 23.00 „Tvirtovė 2: Sugrižimas“. JAV. 1999. Veiksmo f. 0.55 „Peterburgo bandita“. Ser. 1.50 „Sexity.lt TV“.

Trečiadienis

6.40 „Teleparoduo tuvė“. 6.55 Animacija (k.). 7.55 „Zoro. Špaga ir rožė“. Ser. 8.55 „Meilės sūkuryje“. Ser. 10.00 „Nemylimi“. Ser. 11.05 „Slibinas Goriničius ir Dobrinia Nikičius“ (k.). 12.30 „Juokingiausi Amerikos namų vaizdeliai“. 13.05 „H2O“. Ser. 13.35 Animacija. 15.35 „Vargė milijonierė“. Ser. 16.35 „Svetimas veidas“. Ser. 17.35 „Emilia“. Ser. 18.25 „Susitikime virtuvėje“. 18.45 Žinios. 19.10 „Akista“. 20.10 „Rožių kerai“. 21.00 „Moterys meluoja geriau“. Ser. 21.40 Žinios. 21.58 „Loto 6“. 22.00 „Daktaras Hausas“. Ser. 23.00 „Ugnies linijoje“. JAV. 1993. Trileris. 1.30 „Peterburgo bandita“. Ser. 2.25 „Astro TV“.

Ketvirtadienis

6.15 „Teleparoduo tuvė“. 6.30 „Elka“. Anim.f. 8.05 „Pramušgalviai išskyyla“. Anim.f. 9.30 „Belaisvis medyje“. JAV. 1999. Nuot.f. 11.10 „Kaštonas. Centrinio parko didvyris“. JAV. 2004. Komedija. 12.45 „Misteris Magu“. JAV. 1997. 14.25 „Bratz filmas“. JAV. 2007. 16.25 „Nuleisti periskopai“. JAV. 1996. Komedija. 18.25 „Susitikime virtuvėje“. 18.45 Žinios. 19.00 „Palikimas. Kareivio giminės istorija“. 2009. Muz.f. 20.50 „Užkerėtoji“. JAV. 2007. Rom. komedija. 22.55 „Naujieji metai tarp senų pažystamų“. 0.30 „Likimo ironija, arba Po pirties“. Rusija. 1975. Komedija.

Penktadienis

6.40 „Teleparoduo tuvė“. 6.55 „Kaštonas. Centrinio parko didvyris“ (k.). 8.25 „Princesė Gulbė. Užburtojo lobio paslaptis“. Anim.f. 9.40 „Laukinis kraštasis“. JAV. 1994. Nuot.f. 11.40 „Beverli Hilso Bürys“. JAV. 1989. 13.40 „Žaislų istorija“. Anim.f. 15.05 „Beždžionėlė šnipė“. Kanada. 2006. Nuot.f. 16.35 „Jaunavedžiai“. JAV, Vokietija. 2003. Komedija. 18.25 „Susitikime virtuvėje“. 18.45 Žinios. 19.00 „Narnijos kronikos: liūtas, burtininkė ir draubužių spinta“. JAV. 2005. 21.40 „Mergina iš Džeris“. 2005. JAV, Kinija. 16.50 „Naujametinės vakarės su Maksimu Galkinu“. 20.00 Žinios. 20.15 „Akistata su Lietuva“. 20.45 „To dar nebuvu...“ 21.30 Spektaklis „Traviata“. 0.00 Naujametinė muzikinė vaidvorykštė. 2.00 „Bamba“ (S).

Sekmadienis

6.20 „Teleparoduo tuvė“. 6.35 „Mergina iš Džeris“. 8.25 „Bebė - mažoji burtininkė“. Vokietija. 2002. Komedija. 10.20 „Mamyčių klubas“. 10.50 „Šok su manimi“ (k.). 14.20 „Skruzdėliukas Z“. Anim.f. 15.45 „Karštos galvos“. JAV. 1991. Komedija. 17.15 „Daktaras Dolitlis“. JAV. 1998. Komedija. 18.45 Žinios. 19.00 „Gilus sukrėtimas“. JAV. 1998. Veiksmof. 21.15 „Didingiausias filmas“. JAV. 2007. Parodijų komedija. 22.45 „Hadsonovanagė“. JAV. 1991. Veiksmof. 0.40 „Nelemtų valandą“. Brazilija, Argentina, Portugalija. 2004. Drama.

Saukėdiens

7.05 „Teleparoduo tuvė“. 7.20 „Gilus sukrėtimas“ (k.). 9.25 „Bebė ir mėlynųjų pelėdų paslaptis“. Vokietija. 2004. Komedija. 11.35 „Lietuvos talentai 2009“ (k.). 13.35 „Gamtos jėgos“. JAV. 1999. Komedija. 15.35 „Karštos galvos! 2“ JAV. 1993. 17.10 „Daktaras Dolitlis 2“. JAV. 2001. Komedija. 18.45 Žinios. 19.00 „Savaitės komentarai“. 19.30 „Operacija Yir kiti Šuriko nuotykių“. Rusija. 1965. 21.25 „Universalus karys. Sugrįžimas“. JAV. 1999. 22.55 „Laiko įkaitai“. JAV. 2003. Veiksmof. 1.10 „Isakymai“. JAV. 1997. Komedija. 2.40 „Sexity.lt TV“.

Baltijos TV

Pirmadienis

6.55 Televisorius. 7.15 „Motina Teresė“ (k.). 9.00 „Šeštadienio rytas“ (k.). 10.00 „Mentai IX. Sudužiusi žibintų gatvės“ (k.). 11.05 „Fantazuotojas“ (k.). 13.00 „Nepaaiškinami faktai“ (k.). 14.00 „Džesė. Bjaurusis ančiukas iš Indijos“. Ser. 15.00 „Gelbėtojai - 112“. Ser. 15.35 Animacija. 16.05 „Baimės faktorius VI“. 17.10 „Nepaaiškinami faktai“. 18.10 „Kainos kodas“. 19.45 „Mentai IX“. Ser. 20.00 Žinios. 20.25 „Sąmokslo teorija“. 21.30 „Nejmanomas nusileidimas“. Trileris. 2000. JAV. 23.20 Žinios. 23.50 „Ką daryti?“ (k.). 0.50 „Žvejų mūšis“ (k.). 1.20 „Bamba“ (S).

Antradienis

6.50 Televizorius. 7.10 „Džesė. Bjaurusis ančiukas iš Indijos“ (k.). 8.00 „Baimės faktorius VI“. 9.00 „Sekmadienio rytas“ (k.). 10.00 „Mentai IX“ (k.). 11.10 „Jeigu Kalėdų Senelis I...“ (k.). 13.00 „Nepaaiškinami faktai“ (k.). 14.00 „Džesė. Bjaurusis ančiukas iš Indijos“. Ser. 15.00 „Gelbėtojai - 112“. Ser. 15.35 Animacija. 16.05 „Baimės faktorius VI“. 17.10 „Nepaaiškinami faktai“. 18.10 „Kainos kodas“. 18.45 „Mentai IX“. Ser. 20.00 Žinios. 20.25 „Akistata su Lietuva“. 21.00 „Tarp miesto ir kaimo“. 21.30 „Žiurkių lenktynės“. Komedija. 2001. JAV. 23.40 Žinios. 0.10 „Kodas: Laukinė žąsis“ (k.). 2.05 „Bamba“ (S).

Trečiadienis

6.50 Televizorius. 7.10 „Džesė. Bjaurusis ančiukas iš Indijos“ (k.). 8.00 „Baimės faktorius VI“. 9.00 „Grožis iš estetika“ (k.). 10.00 „Mentai IX“ (k.). 11.10 „Jeigu Kalėdų Senelis II...“ (k.). 13.00 „Nepaaiškinami faktai“ (k.). 14.00 „Džesė. Bjaurusis ančiukas iš Indijos“. Ser. 15.00 „Gelbėtojai - 112“. Ser. 15.35 Animacija. 16.05 „Baimės faktorius VI“. 17.10 „Nepaaiškinami faktai“. 18.10 „Kainos kodas“. 18.45 „Mentai IX“. Ser. 20.00 Žinios. 20.25 „Akistata su Lietuva“. 21.00 „Lietuvos žinių“ tyrimas“. 21.30 „Ostinas Pauersas: Tarptautinis šnipas“ (k.). 21.40 „Palikimas. Karelis“. 21.50 „Ugnies linijoje“. 21.55 „Naujamečių nusileidimas“ (k.). 1.40 „Bamba“ (S).

Ketvirtadienis

6.30 Televizorius. 6.50 „Juokingiausi žmonės ir gyvūnai“ (k.). 7.20 „Tarp miesto ir kaimo“ (k.). 7.50 „To dar nebuvu...“ (k.). 8.20 Animacija (k.). 8.50 Dainos festivalis „Rasos lašeliai“. 10.00 „Kraustausi iš proto dėl meilės“. Muz. melodr. 2003. Indija. 13.30 „Ostinas Pauersas: Tarptautinis šnipas“ (k.). 15.20 „Žvaigždžių karai: per erdvę ir laiką“. Anim.f. 2005. JAV, Kinija. 16.50 „Naujamečių nusileidimas“ (k.). 1.40 „Bamba“ (S).

Penktadi